Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (Judecător: Snejana Dubceac)
Dosarul nr.2a-788/25 (2-25024575-03-2a-11062025)

**CURTEA DE APEL NORD**
**Colegiul Civil şi de contencios administrativ**

**D E C I Z I E**

02 octombrie 2025 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președinta completului, judecătoare: Stanislav Grosu
Judecătorii: Mariana Sajin și Alina Țihonschi
Grefier: Nadejda Macovei

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de avocatul Violina Munteanu în interesele lui Rusu Natașa împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 mai 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de avocatul Violina Munteanu în interesele reclamantei Rusu Natașa în contradictoriu cu Rusu Igor cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori și încasarea a cheltuielilor de judecată,-

a constatat:

**Argumentele reclamantului și participanților la proces:**

La 24 februarie 2025 avocatul Violina Munteanu în interesele reclamantei Rusu Natașa a formulat cerere de chemare în judecată împotriva lui Rusu Igor cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 15 mai 2023, s-a încasat de la Rusu Igor, pensia de întreținere pentru copiii minori ***** și *****, în cuantum de 1 600,00 lei lunar, până la atingerea majoratului de către aceștia.

Afirmă reprezentantul reclamantei că, de la pronunțarea respectivei hotărâri și până în prezent, minimul de existență pentru copii s-a majorat semnificativ. Totodată, pârâtul este angajat oficial în câmpul muncii, iar veniturile acestuia au crescut considerabil. Prin urmare, pensia de întreținere stabilită de Judecătoria Bălți, sediul central prin hotărârea din 15 mai 2023, nu mai este suficientă pentru întreținerea copiilor minori. Din acest motiv, cuantumul acesteia urmează a fi

modificat, de la suma fixă stabilită inițială, la o cotă de 1/3 din salariul și celelalte venituri ale pârâtului, având în vedere schimbarea situației sale financiare.

Solicită reclamanta: modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori: ***** și *****, încasată de la Rusu Igor în beneficiul lui Rusu Natașa în baza hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 15 mai 2023 și încasarea pensiei de întreținere pentru copii minori ***** și *****, în mărime de 1/3 din salariul și/sau din alte venituri, dar nu mai puțin de 4 000,00 lei, lunar, din contul pârâtului Rusu Igor, începând cu data depunerii prezentei cererii până la atingerea majoratului copiilor minori, precum și încasarea cheltuielilor de judecată suportate în acest caz, care constau din următoarele: taxa de timbru în mărime de 200,00 lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 7 000,00 lei.

**Poziția instanței de fond:**

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 mai 2025, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Violina Munteanu în interesele reclamantei Rusu Natașa împotriva lui Rusu Igor cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere copiilor minor.

- S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori ***** a.n.***** și ***** a.n*****, stabilit prin Hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 15.05.2023, după cum urmează:
- S-a încasat de la Rusu Igor în beneficiul lui Rusu Natașa pensia de întreţinere a copiilor minori ***** a.n.***** și ***** a.n***** în sumă bănească fixă în mărime a câte 2 500,00 (două mii cinci sute) lei, lunar, pentru fiecare copil, începând cu 24.02.2025 și până la atingerea majoratului de către copiii.
- S-a încasat de la Rusu Igor în beneficiul lui Rusu Natașa cheltuielile de judecată sub forma taxei de timbru în mărime de 200,00 (două sute) lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000,00 (cinci mii) lei.
- În rest pretențiile s-au respins.
- S-a încasat de la Rusu Igor în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2 349,00 (două mii trei sute patruzeci și nouă) lei 97 bani.

**Solicitarea apelantului:**

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, avocatul Violina Munteanu în interesele lui Rusu Natașa la 12 mai 2025, a contestat-o cu apel hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 mai 2025, solicitând casarea parțială a hotărârii contestate cu emiterea unei noi soluții privind admiterea acțiunii în totalitate.

La 08 iulie 2025, avocatul Violina Munteanu în interesele lui Rusu Natașa a înregistrat cererea de apel cu invocarea motivelor de fapt și de drept pentru care își

întemeiază apelul solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Bălţi, sediul central, din 05 mai 2025, în partea ce ţine de modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copiii minori, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată, pe acest aspect, să fie admisă integral, dispunându-se modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copiii minori, după cum urmează: încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor ***** şi ***** în mărime de 1/3 din salariul şi/sau din alte venituri, dar nu mai puţin de 4 000,00 lei lunar, din contul pârâtului Rusu Igor, în beneficiul reclamantei Rusu Nataşa, începând cu data depunerii prezentei cereri şi până la atingerea majoratului de către copiii minori. Modificarea hotărârii Judecătorie Bălţi, sediul central din 05 mai 2025 în latura încasării de la Rusu Igor în beneficiul Rusu Nataşa a cheltuielilor de asistenţă juridică de la suma de 5 000,00 lei la suma de 7 000,00 lei cu încasarea cheltuielilor de judecată suportate la depunerea cererii de apel, de la intimatul/pârât Rusu Igor în beneficiul apelantei/reclamante Rusu Nataşa.

**Argumentele părților:**

În motivarea apelului, reprezentantul apelantei a invocat faptul că, hotărârea instanţei de fond este nelegală şi netemeinică sub mai multe aspecte, întrucât instanţa a dispus încasarea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, în cuantum de câte 2 500,00 lei lunar pentru fiecare copil, cu toate că în cererea de chemare în judecată s-a solicitat în mod expres încasarea pensiei în mărime de 1/3 din salariul şi din toate veniturile pârâtului, iar la dosar au fost depuse probe certe care atestă că pârâtul este angajat oficial şi obţine venituri salariale.

Apelanta consideră că, instanţa de fond a aplicat greşit dispoziţiile art. 75 alin.1) şi art. 76 alin.1) din Codul familiei, precum şi a constatat în mod eronat situaţia de fapt, ceea ce impune casarea hotărârii şi admiterea acţiunii în întregime, astfel încât pensia de întreţinere să fie stabilită din veniturile pârâtului/intimat, respectiv în cotă de 1/3.

Mai reține faptul că, la dosar există răspunsul oficial al Serviciului Fiscal de Stat nr. 26-15/2-07/52503 din 31 martie 2025, care confirmă în mod cert că pârâtul/intimat este angajat oficial la *****, realizând venituri salariale declarate. Veniturile pârâtului nu sunt nici inexistente, nici neregulate şi nici în natură, iar lipsa de probe privind cuantumul exact al salariului nu poate justifica în sine stabilirea unei sume fixe, atât timp cât, în conformitate cu principiile procedurii civile şi dispoziţiile art. 118 alin. (1) CPC, sarcina probei privind veniturile revine şi pârâtului, iar acesta a fost legal citat, nu s-a prezentat la judecată şi nu a oferit nicio probă contrarie.

Apelanta consideră că, instanţa de fond era obligată să facă aplicarea regulii generale din art.75 alin.1) Codul familiei şi să stabilească pensia în cotă

procentuală de 1/3 din salariul şi veniturile pârâtului/intimat, nu să opteze pentru suma fixă fară o justificare legală temeinică.

Mai reţine faptul că, instanţa de fond a făcut o apreciere eronată a interesului superior al copilului, consacrat de art. 3 alin. (1) din Convenţia internaţională privind drepturile copilului, potrivit căruia în toate deciziile care privesc copiii trebuie să prevaleze interesul superior al acestora. Instanţa a stabilit o pensie de 2 500,00 lei lunar pentru fiecare copil, sumă care nu acoperă necesităţile reale ale minorilor, ţinând cont de datele oficiale publicate de Biroul Naţional de Statistică, potrivit cărora minimul de existenţă pentru un copil cu vârsta între 7-17 ani, în oraşele mari, este de cel puţin 3 532,90 lei lunar, iar pentru copiii cu vârsta între 1-6 ani este de minimum 2 731,20 lei lunar. Este evident că suma fixă stabilită de instanţă este inferioară acestor praguri şi nu corespunde cerinţelor unui trai decent, iar pârâtul/intimat dispune de venituri care i-ar permite să contribuie proporţional la întreţinerea minorilor.

Menționează că, obligarea pârâtului la plata unei sume fixe sub nivelul minim de existenţă nu asigură minorilor un nivel de viaţă corespunzător dezvoltării lor fizice, psihice şi sociale şi contravine obligaţiei autorităţilor publice şi instanţelor judecătoreşti de a garanta copiilor un nivel de viaţă adecvat.

Totodată, mai reține că, instanţa de fond nu a motivat în mod clar de ce ar fi imposibilă sau dificilă încasarea pensiei sub forma unei cote procentuale, ci s-a limitat să afirme generic că nu s-a dovedit mărimea şi regularitatea veniturilor pârâtului, deşi există dovezi certe privind statutul acestuia de salariat.

Mai indică apelanta că, instanţa de fond nu a ţinut cont de faptul că pensia de întreţinere nu trebuie să se limiteze doar la acoperirea minimului de existenţă al copilului, ci trebuie să reflecte şi nivelul de trai al părintelui obligat la plată, pentru ca minorii să beneficieze de condiţii materiale corespunzătoare statutului lor familial. În speţă, a fost dovedit că veniturile pârâtului/intimat au crescut semnificativ faţă de data hotărârii iniţiale din 2023, astfel încât stabilirea pensiei la suma de 2 500,00 lei lunar pentru fiecare copil este vădit disproporţionată şi inechitabilă în raport cu posibilităţile materiale ale pârâtului.

Consideră că, instanţa de fond a soluţionat greşit cauza atât sub aspectul aplicării normelor legale interne, cât şi al principiilor internaţionale privind protecţia drepturilor copilului, motiv pentru care solicit admiterea apelului, casarea hotărârii atacate şi admiterea integrală a acţiunii, în sensul încasării de la pârât a pensiei de întreţinere în cotă de 1/3 din salariul şi veniturile sale, dar nu mai puţin de 4 000,00 lei lunar pentru ambii copii împreună.

Solicită casarea hotărârii Judecătoriei Bălţi, sediul central din 05 mai 2025, în partea ce ţine de modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copiii minori, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată, pe

acest aspect, să fie admisă integral, dispunându-se modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copiii minori, după cum urmează: încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor ***** şi ***** în mărime de 1/3 din salariul şi/sau din alte venituri, dar nu mai puţin de 4 000,00 lei lunar, din contul pârâtului Rusu Igor, în beneficiul reclamantei Rusu Nataşa, începând cu data depunerii prezentei cereri şi până la atingerea majoratului de către copiii minori. Modificarea hotărârii Judecătorie Bălţi, sediul central din 05 mai 2025 în latura încasării de la Rusu Igor în beneficiul Rusu Nataşa a cheltuielilor de asistenţă juridică de la suma de 5 000,00 lei la suma de 7 000,00 lei cu încasarea cheltuielilor de judecată suportate la depunerea cererii de apel, de la intimatul/pârât Rusu Igor în beneficiul apelantei/reclamante Rusu Nataşa.

**Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:**

În ședința de judecată în instanța de apel participanții la proces fiind citați la adresa indicată în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, despre data, ora și locul examinării cauzei nu s-au prezentat, avizările au fost restituit instanței cu mențiunea nereclamant (f.d.60, 61). Reprezentantul apelantei Rusu Nataşa, avocatul Mnteanu Violina care participă în baza mandatului nr.1826518 din 18 februarie 2025 (f.d.7), în cererea de apel a invocat examinarea cauzei în apel în lipsa apelantului (f.d.55) iar intimatul Rusu Igor motivul neprezentării nu a comunicat instanței de apel dar prin cererea din 02 octombrie 2025 a solicitat anexarea ordinului său de concediere (f.d.12-73).

În temeiul art.379 alin. (2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil a dispus examinarea cauzei în absența apelantului, a reprezentantului acestuia, și a intimatului, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei.

**Aprecierea instanței de apel :**

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Colegiul civil reţine, că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la 05 mai 2025 (f.d.36), iar apelul preliminar a fost declarat la 12 mai 2025 (f.d.39-40), fiind înregistrat la Judecătoria Bălți, sediul central cu nr.13308, prin urmare apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 Cod procedură civilă.

Conform art. 385 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe*.

Potrivit art. 373 Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţa de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei*.

În temeiul art.130 Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.*

Potrivit art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.*

Colegiul civil consideră că, fiind investită cu judecarea cauzei în speță, prima instanță, reieșind din temeiurile şi obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, care guvernează raportul juridic litigios, stabilind circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei şi apreciind probele prezentate de părți conform prevederilor art.130 Cod de procedură civilă, corect a ajuns la concluzia admiterii în parte a acțiunii înaintate de Rusu Natașa.

Astfel, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord nestabilind careva temeiuri de casare a hotărârii contestate ajunge la concluzia de a o menține din următoarele considerente.

Așadar, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare.

La fel, potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Instanța de apel menționează că art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Se accentuează, că întreţinerea materială a copiilor minori este o obligaţie fundamentală, consfinţită în art.48 alin. (2) din Constituţia Republicii Moldova care expres stabileşte că *părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor. Or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.*

Conform art.3 alin. (1) al Convenţiei Internaţionale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, *în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de Pagină din către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.*

Potrivit art.5 al Convenţiei, *statele părţi vor respecta responsabilitatea, dreptul şi obligaţia pe care le au părinţii sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunităţii, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităţilor acestuia, orientarea şi sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care i recunoaşte prezenta Convenţie.*

În conformitate cu prevederile art.18 alin. (1) al Convenţiei, *statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.*

În corespundere cu prevederile art. 27 alin. (2) din Convenţie, *părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.*

Aceste dispoziţii se conţin şi în art. 18 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30-11-2023, care prevede că, *ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspundere principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.*

Potrivit art.52 alin. (1), art.53 alin. (1) şi art.61 alin. (1) Codul familiei, *desfacerea căsătoriei părinţilor, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului; copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime. Apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale copilului se asigură şi sunt apărate de părinţi.*

În conformitate cu prevederile art.60 alin.(1), (2) Cod familiei, *părinţii au dreptul şi sânt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.*

Potrivit art.74 alin.(1) Codul familiei, *părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material*.

Art.75 alin.(1) Codul familiei prevede că, *pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 pentru un copil, 1/3 pentru 2 copii şi 1/2 pentru 3 şi mai mulţi copii. (2) cuantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. (3) în cazul în care unii copii rămân cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinate conform art. 76.*

Prin urmare, art.76 alin.1) Codul familiei stipulează că, *în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau*

*alte venituri conform art. 75. (2)cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.*

În cadrul examinării cauzei, s-a constatat cu certitudine că, reclamanta/apelantă Rusu Natașa și pârâtul/intimat Rusu Igor din căsătorie au rezultat doi copii minori, ***** născută la ***** și ***** născut la *****. (f.d.12-13)

Potrivit certificatelor de naștere eliberate de OSC Bălți și Serviciul Stare Civilă Bălți la rubrica ”tata,, fiind înscris pârâtul/intimat Rusu Igor.

La 15 mai 2023 prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central căsătoria dintre Rusu Natașa și Rusu Igor a fost desfăcută, domiciliul copiilor minori fiind stabilit cu mama Rusu Natașa. S-a încasat din contul lui Rusu Igor în beneficiul lui Rusu Natașa pensie pentru întreținerea copiilor minori ***** născută la ***** și ***** născut la ***** în mărime de 1 600,00 lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu data de 27.01.2023 și până la atingerea majoratului. (f.d.14-15)

Ulterior, la 24 februarie 2025 avocatul Violina Munteanu în interesele reclamantei Rusu Natașa a formulat cerere de chemare în judecată împotriva lui Rusu Igor cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere copiilor minor. (f.d.3-5)

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 mai 2025, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Violina Munteanu în interesele reclamantei Rusu Natașa împotriva lui Rusu Igor cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere copiilor minor. S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori ***** născută la ***** și ***** născut la *****, stabilit prin Hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 15.05.2023, după cum urmează: S-a încasat de la Rusu Igor în beneficiul lui Rusu Natașa pensia de întreţinere a copiilor minori ***** născută la ***** și ***** născut la ***** în sumă bănească fixă în mărime a câte 2 500,00 lei, lunar, pentru fiecare copil, începând cu 24.02.2025 și până la atingerea majoratului de către copiii. S-a încasat de la Rusu Igor în beneficiul lui Rusu Natașa cheltuielile de judecată sub forma taxei de timbru în mărime de 200,00 (două sute) lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000,00 (cinci mii) lei. În rest pretențiile s-au respins. S-a încasat de la Rusu Igor în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2 349,00 (două mii trei sute patruzeci și nouă) lei 97 bani. (f.d.36)

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, avocatul Violina Munteanu în interesele reclmantei Rusu Natașa la e 12 mai 2025, a contestat-o cu apel hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 mai 2025, solicitând casarea parțială a

hotărârii contestate cu emiterea unei noi soluții privind admiterea acțiunii în totalitate. (f.d.39-40)

Apelantul solicită, casarea hotărârii Judecătoriei Bălţi, sediul central din 05 mai 2025, în partea ce ţine de modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copiii minori, cu emiterea unei noi hotărâri cu încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor ***** şi ***** în mărime de 1/3 din salariul şi/sau din alte venituri, dar nu mai puţin de 4 000,00 lei lunar, din contul pârâtului Rusu Igor, în beneficiul reclamantei Rusu Nataşa, începând cu data depunerii prezentei cereri şi până la atingerea majoratului de către copiii minori. Modificarea hotărârii Judecătorie Bălţi, sediul central din 05 mai 2025 în latura încasării de la Rusu Igor în beneficiul Rusu Nataşa a cheltuielilor de asistenţă juridică de la suma de 5 000,00 lei la suma de 7 000,00 lei cu încasarea cheltuielilor de judecată suportate la depunerea cererii de apel, de la intimatul/pârât Rusu Igor în beneficiul apelantei/reclamante Rusu Nataşa.

Din materialul probator al cauzei, s-a stabilit, că potrivit răspunsului nr. 26-15/2-07/52503 din 31 martie 2025 eliberat de Serviciul Fiscal de Stat, ultimii au informat instanța despre faptul că, conform datelor din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat, în privința lui Rusu Igor pentru anul 2024 au fost declarate venituri salariale de către agentul economic *****. (f.d.31)

La acest capitol, Colegiul civil atrage atenția asupra faptului că atunci când merge vorba de încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor într-o cotă stabilită de dispoziţiile art.75 Codul familiei, din care rezultă că pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariu şi/sau din alte venituri ale pârâtului, încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri poate avea loc numai în cazul în care pârâtul este angajat în câmpul muncii, având un loc de muncă de bază şi, după caz, altul ocupat prin cumul, dispune de un salariu stabil şi/sau alte venituri, cu prezentarea actelor ce confirmă mărimea salariului şi/sau alte venituri ale sale.

Totodată, Colegiul va reține ca fiind corectă poziția instanței de fond asupra faptului că, în cazul în care lipsesc date despre locul de muncă de bază a pârâtului, despre salariul şi/sau alte venituri ale ultimului, sau în cazul în care pe parcursul examinării cauzei sânt prezentate date cu privire la aceea că pârâtul nu este încadrat în câmpul muncii, cu toate că reclamantul a solicitat încasarea pensiei de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, instanţele judecătoreşti urmează să dispună încasarea pensia de întreţinere pentru copilul minor, conform prevederilor art.76 alin.(1) Codul familiei, într-o sumă bănească fixă.

Respectiv, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că, deși la materialele cauzei a fost prezentat înscrisul potrivit căruia se atestă faptul angajării pârâtului în

câmpul muncii, însă prin aceasta nu se stabilește mărimea și regularitatea veniturilor, moment din care instanța de judecată just a conchis asupra stabilirii pensiei de întreținere într-o mărime bănească fixă.

Prin urmare, Colegiul civil relevă că, suma dispusă spre încasare de la intimatul Rusu Igor în mărime a câte 2.500,00 lei, pentru fiecare copil, lunar, pentru întreținerea copiilor minori, nu este o sumă disproporțional de mare, iar majorarea acestei sume până la suma solicitată de către apelantă la 4 000 lei, pentru fiecare copil, lunar, ar leza substanțial drepturile intimatului în cazul când ultimul nu activează și nu are venituri stabile, fapt conformat prin ordinul de eliberare din serviciu de la ***** din 29.08.2005 (f.d.73) .

Totodată, potrivit datelor statistice oficiale indicate în raportul Biroului Național de Statistică, publicate pe www.statistica.md, cu privire la minimul de existență în Republica Moldova, în anul 2024 semestrul I, minimul de existență pentru un copil de la 1-6 ani total pe țară, constituie suma de 2 477,60 lei, iar în orașe mari aceasta sumă constituie 2 731,20 lei, de asemenea, pentru un copil de la 7-17 ani total pe țară, pentru semestrul I a anului 2024 constituie suma de 3 242,10 lei, iar în orașe mari aceasta sumă constituie 3 532,90 lei, însă datele Biroului Naţional de Statistică privind minimul de existenţă a copilului minor, nu constituie o normă legală imperativă de la care nu se permite derogare, ci urmează a fi apreciată cu titlu de circumstanţă importantă de raportare, ca cuantum/nivel minim de la care instanţa de judecată porneşte în stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere, or, prin prisma prevederilor art.18 din Legea RM privind drepturile copilului, pct.18 din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, părinţii au obligaţia de a asigura întreţinerea copiilor minori, întreţinere materializată nu numai prin asigurarea minimului de existenţă a copilului minor, ci a unui nivel de trai suficient dezvoltării fizice şi psihice a copilului minor.

În continuare se reține, că minimul de existență în Republica Moldova a copiilor minori este în permanentă creștere de la o perioadă la alta, ceea ce raportat la speță, implică cheltuieli mai mari pentru asigurarea nivelului minim pentru întreținerea fiecărui copil.

Or, sarcina de întreținere a copiilor minori, este pusă pe seama ambilor părinți în măsură egală, iar după cum a reținut şi instanța de fond, obligația părintelui este de a asigura condiții bune copilului şi nu doar minimul de existență.

Astfel, odată ce normele de drept național şi internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului, iar oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine

în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului, sunt criteriile după care instanța urmează să se conducă în emiterea hotărârii sale.

Conform art. 118 al. (1,3) Cod procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Colegiul civil notează, că deși reclamanta/apelantă indică asupra faptului că, stabilirea pensiei de întreținere a copiilor minori la suma de 2 500,00 lei pentru fiecare copil este vădit disproporționată și inechitabilă în raport cu posibilitățile materiale ale pârâtului/intimat, or, în acest sens, la materialele cauzei este anexat răspunsul din partea ***** potrivit căruia comunică faptul că, intimatul Rusu Igor a depus cerere de concediere din funcția de manager de vânzări la 28.08.2025 iar la 29.08.2025 a fost emis Ordinul de concediere al acestuia. (f.d.73)

Prin urmare, Colegiul civil va reține că, reclamanta/apelantă nu a demonstrat faptul că, din momentul emiterii hotărârii din 05 mai 2025 şi până în prezent situația materială al pârâtului/intimat a suferit careva schimbări substanțiale, care ar permite instanței aplicarea prevederilor art.110 Codul Familiei şi ar putea fi reținute de către instanță ca argumente temeinice, ce ar sta la baza emiterii unei noi hotărâri de majorare a cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori în mărimea solicitată de către apelantă.

Drept consecință, instanța de apel reține ca fiind incontestabilă menținerea unui nivel de trai al copiilor, care să corespundă necesităților acestora, or, întreținerea oferită de părinte trebuie să corespundă intereselor și necesităților copilului, care să asigure dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală, morală și socială, că creeze condiții de viață necesare dezvoltării copiilor, totodată, este de menționat că ambii părinți sunt obligați să contribuie la întreținerea copilului în egală măsură.

Deci, după cum a fost indicat anterior, instanța de fond corect a stabilit starea de fapt, corect a identificat și a aplicat cadrul legal, corect a soluționat litigiul și a pronunțat o hotărâre întemeiată potrivit pretențiilor înaintate de părțile litigiului.

Ca consecință, argumentele părții apelante, privind incorectitudinea soluției date de instanța de fond în partea cuantumului pensiei de întreține a copilului minor, sunt neîntemeiate și formale, deoarece vin în contradicție cu circumstanțele pricinii, pretențiile înaintate și cadrul legal ce reglementează raportul juridic litigios, dedus judecății.

Subsecvent, în privința taxei de stat dispusă spre încasare, Colegiul Civil menționează că potrivit art.85 alin.(1) Codul de procedură civilă, scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct.1 al anexei nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023.

Potrivit pct.1 al anexei nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023, se scutesc de taxa de stat în instanţele de judecată reclamanții în acţiunile privind încasarea pensiei de întreţinere.

În conformitate cu art.87 alin.(1) lit.c) Codul de procedură civilă, *valoarea acțiunii se determină din suma totală a obligațiilor de plată pe un an în acțiunile pentru plata pensiei de întreținere.*

Art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Alin.(1[1]) cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

Potrivit materialelor cauzei se atestă că, reclamanta/apelantă Rusu Natașa în cadrul judecării cauzei a fost reprezentată de avocatul Violina Munteanu, în baza mandatului avocațional nr. 1826518 (f.d.7), iar pentru serviciile juridice acordate de către aceasta, ultima a achitat suma de 7 000,00 lei în baza ordinului de încasare nr.TT2505202514 din 21.02.2025 (f.d.6).

Conform art.98 alin.(1) Codul de procedură civilă, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*

Raportând normele legale la circumstanțele cauzei, Colegiul civil conchide că prima instanță just a reținut cheltuielile suportate pentru asistenţa juridică de la Rusu Igor în beneficiul lui Rusu Natașa în mărime de 5 000,00 lei, ca fiind rezonabile în coraport cu complexitatea cauzei și a sumei în mărime de 2 349,97 lei cu titlu de taxă de stat, fiind calculată și încasată reieșind din valoarea acțiunii și cuantumul pretențiilor admise de instanța de instanța de fond.

Deci, având în vedere că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material și procedural, a verificat și apreciat probele administrate în conformitate cu art.130 Codul de procedură civilă și a emis hotărâre legală, iar argumentele invocate de către apelantă sunt declarative, Colegiul civil, ajunge la concluzia de a respinge apelul cu menținerea hotărârii judecătorești contestate.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,-

**D e c i d e :**

Se respinge apelul declarat de avocatul Violina Munteanu în interesele lui Rusu Natașa împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 mai 2025.

Se menține hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 mai 2025, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de avocatul Violina Munteanu în interesele reclamantei Rusu Natașa în contradictoriu cu Rusu Igor cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori și încasarea a cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei, judecător Stanislav Grosu

Judecătorii Mariana Sajin

Alina Țihonschi